

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה ס.ט.

ס.ט.

עין משפט
גר מצוה

א [מ"י פ"ג מהל' תרומות הל' א:]
עב ב מ"י פט"ז מהל' תולדות אסורות הלכה לא סמך לא"ן קמ"ט טו"ש"ע י"ד ק"ד טע"ג
עג ב מ"י פ"ג מהל' ת"ט טו"ש"ע י"ד ס"ח ט"ז
ט"ז ק"ד טע"ג
ע"ד ד ה"ז מ"י פ"ג מהל' ת"ט טו"ש"ע י"ד ס"ח ט"ז
פ"ג מהל' ת"ט טו"ש"ע י"ד ס"ח ט"ז
ע"ה ח ט מ"י פ"ג מהל' ת"ט טו"ש"ע י"ד ס"ח ט"ז
ע"ו י מ"י פ"ג מהל' ת"ט טו"ש"ע י"ד ס"ח ט"ז

נפל לנו חלא מאי מי אמרין המומן טעמו קשה וא"ן השך מפיגו לתת בו טעם: אימרטוי אימרטע. לתחיות דקות קטנות ושך איסורו ° כנעדה טעמא ומיישין דלמא בולע תחיות שך בהדי מומן: בחמשין. כיון דמומן טעמו קשה לא צעי שמין לצטוליה דאפילו בחמשין לא יצוי ציה טעמא: ה"ג וכן כל איסור שצורה. בששים. וכן הלכה רוחת צישראל דמין בשאיו מינו בששים (ו) ס"ח מומן אכל מין ז' ה"ג. הלכתא במשהו כרז וטעמא משום דכל איסורין שצורה מין צמינו במשהו כרז וצמתן גזירה שאינו מינו אטו מינו: מתנ"ג אס היה בחוקם המשמער. מפרש בגמרא שאע"פ שהפליג ישראל מן העובד כוכבים מיל אס לא הודיעו שהוא מפליג מותר דמירמת עובד כוכבים כל שעתא השתא אחי: ואס הודיעו שמשליג. שמתרחק וחיות סתומות היו: שיעורו כנדי שישטוס ויספוס ויגוב. אס שהה כדי שיקוב העובד כוכבים נקב במגופת החבית ויחזור ויספוס ויגוב ומיבש הסמימה אסור: רשב"ג אומר. אינו נאסר אלף עד שיפאה כדי שיפאה את כל מגופת החבית וא"ל לטוטלה שלא תשבר כולה: ויגוף. ויעשה מגופת אחרת כדשה: וסיוגו. ומיבש אכל לשמימת חור לא מששו משום דמיניכרא. ושטוס לשון שטוס העין (נמדנר ד) עין פתוחה דשפיר חזי: המניה ינו בקרון או כספיה והלך לו בקפנדריא (ו) נכנס למדינה ורחץ מותר אם הודיעו שהוא מפליג כדי שישתום ויסתום ויגוב רשב"ג אומר יכדי שיפאה את החבית ויגוף ותיוגוב: והמניה עובר כוכבים בחנות אע"פ (ו) שיצא ונכנס מותר ואם הודיעו שהוא מפליג כדי שישתום ויסתום ויגוב רשב"ג אומר יכדי שיפאה את החבית ויגוף ותיוגוב: והיה אוכל עמו על השולחן והניח לגינין על השולחן ולגין על הדולבקי והניחו ויצא מה שעל השולחן אסור שעל הדולבקי מותר אם לא היו מוזג ושותה אף שעל הדולבקי אסור חביות פתוחות אסורות סתומות מותרות כדי שיפאה ויגוף ותיוגוב: גמ' היכי דמי בחזקת המשתמר כדתניא ה"רי שהיו חמריו ופועליו טעונין טהרות אפילו הפליג מהן (ו) יותר ממיל טהרותיו טהרות ואם אמר להן לכו ואני בא אחריכם כיון שנתעלמה עינו מהם טהרותיו ממאות מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא אמר (ו) רב יצחק רישא במטאה חמריו ופועליו לכך אי הכי סיפא נמי אין עם הארץ מקפיד על מגע חבירו אי הכי אפילו רישא נמי גימא הכי אמר רבא בבא

דאף בשאר שרליס פגס מותר אי משום דאשכוחי קמשנח וא"ת וליפשוט ליה טעמיה דרז מהיאל דפ"ק דמולין (דף מ: ושם ד"ה השומט) השומט כספין של עובדי כוכבים רז אמר קולף ושמאלל אמר מדיח ואע"ג דסמס כלי ליה לפגס וי"ל דהתם מיירי צידוע שנתמשו בו ציוס אל"ן התם טעמא משום שמוניות דאיסור הנדנב צדונית הספין שהוא צעין והוי לשבח גס כשאיו צן יומיו וא"ת מאי קאמר הכא לא ידענא אי אשכוחי משבח לטעמיה קפילא ארמאה וי"ל דשמה עכבדא כשיכרא חזוק את השכר ומחמלו והשתא כשנתחוק השכר אין ידוע אס מחמת השכר עלמנו וקי"ל כרצא דאמר נותן טעם לפגס מותר אף כשרליס ונפקא מינה דכשאיו צת יומיו וכיוצא בו מותר אף כשרליס: איבעיא דהו נפ"ג צנו חזא בו. וא"ת מ"ש משאר איסורין כמו כשיכרא וי"ל משום דמלא חוק מאל ואגב חורפיה נותן טעם לשבח כמו גבי חילתיה או דלמא אפ"ק (ט) השך נגד המשקה וא"ל אין לנו לאסור כל כך ולכן היה שולל מה יהיה ממנו: והוא אימרטוי אימרטע. יש לתמוה עכשיו האך אנו אוכלים דגש דבורים והלא רגלי הדבורים מעורבים דגש ואף על גב דהוי פגס מ"מ השך עלמנו דליפגס מיתסר לכ"י לר"ת דודאי רגלי הדבורים כיון דעלמות בעלמא נינהו מותרים דהא העלמות טהורים דתן דמס' (ו) טהרות עלמות החמור טהורות ורגלי הדבורים כעלמות החמור והא דלמרי"ו (ז) אכרים אין להם שיעור אפילו פחות מחיות מן הממט ופחות מכעדה מן השך היינו לענין טומאה וכגון דליכא צמר עליה הא לאו הכי טהורין וענין אפילה שפיר דמי: סבר' אשעורי בק"א אמר ר"א נרע דטרומה נינהו (ט) כשהוא נקדרה צדנר לה בטלה צפ' כדאמר פ"ק ג"ד הגשה (מולין דף טו.) קדידה כשבל צה תרומה לא יבשל צה מולין ואס צבל צניט וי"ל דס"ל כיון שטעמו חוק כשכר יש לרמוחו לתרומה ולכ"י יבש וא"ת אמאי לא כתיב בלחמ ומאחיס כמו ערלה וכלא הכרס וי"ל דשאני התם משום דהו איסור הנאה לכך לא ילפינן מיניה שרליס דשרו בהנאה

הגהות הב"ה (א) במשנה עובד כוכבים שהיה מעביר לישראל כל"ל ומיתת עם נמחה: (ב) שם ובכנס למדינה: (ג) שם א"ר"י שירא ונגנס: (ד) גמ' הפליג מהן (יותר ממיל) חז"ת וי"ב ואפסי והאש"ה והמני"ם גורסי: כ"ד מ"ל: (ה) שם אמר רבי יצחק נפתח רישא צמיתה: (ו) רשב"ג ד"ה ה"ג וכן וכו' דמין כשאיו מינו בששים אבל מין במינו כבמשוה חזין מומין דאפילו בשאיו מינו מוקמין כספיהם הנכנס במשהו כל"ל: (ז) ד"ה מאי טעמא דהא קא חזינא להו דנגעו דקמני: (ח) תוס' ד"ה איבעיא וכו' או דלמא מעט רוא שבת: השך: (ט) ד"ה פ"ג וכו' דמירמ אמר עובר כוכבים זה ישראל זה זממני לאכול ולשתות ונגע: שעל הדולבקי מותר. ל"ן מוכן לסעודה זו: ואס אמר לו הוי מוזג ושותה. הואיל ויחוק את ידיו צרשות צמקת סמכא דעמיה ונגע כוליה: חביות פתוחות. שצנית אסורות: סתומות מותרות. עד שיפאה שיפאה ויגוף ויגוב וקממא כרזן שמשון מדלל קמני שישטוס: גמ' מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא. הא ק"ל (ו) חזו להו דנגע דקמני טעונין טהרות והני לאו חביות נינהו שיהו סתומות: כמטא חמריו. שהטבילין ומגעט טהור: על מגע חבירו. ה"ג וכן הפליג איכא למיחש הכי: כ"ה

למנו ועלמנו וק"ל כרצא דאמר נותן טעם לפגס מותר אף כשרליס ונפקא מינה דכשאיו צת יומיו וכיוצא בו מותר אף כשרליס: איבעיא דהו נפ"ג צנו חזא בו. וא"ת מ"ש משאר איסורין כמו כשיכרא וי"ל משום דמלא חוק מאל ואגב חורפיה נותן טעם לשבח כמו גבי חילתיה או דלמא אפ"ק (ט) השך נגד המשקה וא"ל אין לנו לאסור כל כך ולכן היה שולל מה יהיה ממנו: והוא אימרטוי אימרטע. יש לתמוה עכשיו האך אנו אוכלים דגש דבורים והלא רגלי הדבורים מעורבים דגש ואף על גב דהוי פגס מ"מ השך עלמנו דליפגס מיתסר לכ"י לר"ת דודאי רגלי הדבורים כיון דעלמות בעלמא נינהו מותרים דהא העלמות טהורים דתן דמס' (ו) טהרות עלמות החמור טהורות ורגלי הדבורים כעלמות החמור והא דלמרי"ו (ז) אכרים אין להם שיעור אפילו פחות מחיות מן הממט ופחות מכעדה מן השך היינו לענין טומאה וכגון דליכא צמר עליה הא לאו הכי טהורין וענין אפילה שפיר דמי: סבר' אשעורי בק"א אמר ר"א נרע דטרומה נינהו (ט) כשהוא נקדרה צדנר לה בטלה צפ' כדאמר פ"ק ג"ד הגשה (מולין דף טו.) קדידה כשבל צה תרומה לא יבשל צה מולין ואס צבל צניט וי"ל דס"ל כיון שטעמו חוק כשכר יש לרמוחו לתרומה ולכ"י יבש וא"ת אמאי לא כתיב בלחמ ומאחיס כמו ערלה וכלא הכרס וי"ל דשאני התם משום דהו איסור הנאה לכך לא ילפינן מיניה שרליס דשרו בהנאה

למנו ועלמנו וק"ל כרצא דאמר נותן טעם לפגס מותר אף כשרליס ונפקא מינה דכשאיו צת יומיו וכיוצא בו מותר אף כשרליס: איבעיא דהו נפ"ג צנו חזא בו. וא"ת מ"ש משאר איסורין כמו כשיכרא וי"ל משום דמלא חוק מאל ואגב חורפיה נותן טעם לשבח כמו גבי חילתיה או דלמא אפ"ק (ט) השך נגד המשקה וא"ל אין לנו לאסור כל כך ולכן היה שולל מה יהיה ממנו: והוא אימרטוי אימרטע. יש לתמוה עכשיו האך אנו אוכלים דגש דבורים והלא רגלי הדבורים מעורבים דגש ואף על גב דהוי פגס מ"מ השך עלמנו דליפגס מיתסר לכ"י לר"ת דודאי רגלי הדבורים כיון דעלמות בעלמא נינהו מותרים דהא העלמות טהורים דתן דמס' (ו) טהרות עלמות החמור טהורות ורגלי הדבורים כעלמות החמור והא דלמרי"ו (ז) אכרים אין להם שיעור אפילו פחות מחיות מן הממט ופחות מכעדה מן השך היינו לענין טומאה וכגון דליכא צמר עליה הא לאו הכי טהורין וענין אפילה שפיר דמי: סבר' אשעורי בק"א אמר ר"א נרע דטרומה נינהו (ט) כשהוא נקדרה צדנר לה בטלה צפ' כדאמר פ"ק ג"ד הגשה (מולין דף טו.) קדידה כשבל צה תרומה לא יבשל צה מולין ואס צבל צניט וי"ל דס"ל כיון שטעמו חוק כשכר יש לרמוחו לתרומה ולכ"י יבש וא"ת אמאי לא כתיב בלחמ ומאחיס כמו ערלה וכלא הכרס וי"ל דשאני התם משום דהו איסור הנאה לכך לא ילפינן מיניה שרליס דשרו בהנאה

גליון הש"ס

רש"י ר"ה אימרטוי וכו' כבכרשה. ע' ימות דף קד ע"ב חו"ס ד"ה משום:

גליון הש"ס

רש"י ר"ה אימרטוי וכו' כבכרשה. ע' ימות דף קד ע"ב חו"ס ד"ה משום:

הגהות הב"ה

(א) במשנה עובד כוכבים שהיה מעביר לישראל כל"ל ומיתת עם נמחה: (ב) שם ובכנס למדינה: (ג) שם א"ר"י שירא ונגנס: (ד) גמ' הפליג מהן (יותר ממיל) חז"ת וי"ב ואפסי והאש"ה והמני"ם גורסי: כ"ד מ"ל: (ה) שם אמר רבי יצחק נפתח רישא צמיתה: (ו) רשב"ג ד"ה ה"ג וכן וכו' דמין כשאיו מינו בששים אבל מין במינו כבמשוה חזין מומין דאפילו בשאיו מינו מוקמין כספיהם הנכנס במשהו כל"ל: (ז) ד"ה מאי טעמא דהא קא חזינא להו דנגעו דקמני: (ח) תוס' ד"ה איבעיא וכו' או דלמא מעט רוא שבת: השך: (ט) ד"ה פ"ג וכו' דמירמ אמר עובר כוכבים זה ישראל זה זממני לאכול ולשתות ונגע: שעל הדולבקי מותר. ל"ן מוכן לסעודה זו: ואס אמר לו הוי מוזג ושותה. הואיל ויחוק את ידיו צרשות צמקת סמכא דעמיה ונגע כוליה: חביות פתוחות. שצנית אסורות: סתומות מותרות. עד שיפאה שיפאה ויגוף ויגוב וקממא כרזן שמשון מדלל קמני שישטוס: גמ' מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא. הא ק"ל (ו) חזו להו דנגע דקמני טעונין טהרות והני לאו חביות נינהו שיהו סתומות: כמטא חמריו. שהטבילין ומגעט טהור: על מגע חבירו. ה"ג וכן הפליג איכא למיחש הכי: כ"ה

לענין רש"י

משמרי"ר (מישמרי"ר). ארון כלים.

מוסף רש"י

אע"פ שירא ונכנס מותר. מפתחי עובד כוכבים דלמא אחי ישראל ולא נגע (חולין ג.) הרי שהיו חמריו ופועליו. עמי הארץ טעונין טהרות. כגון מין כפיות של חרס וכן אינן נוגעין במוקן וכל חרס אינו מטעמא גמרי. אפילו כו' טהרותיו טהורות. ואין חוששין שאל נגעו דמין כל שהם כפי השתא אחי (מגינה ב.)

השובר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

(א) כפי' כפלה (ב) נדרשו
 (ג) שבר' יחלף מיקתן,
 (ד) כד' ששמות וסמות לכל
 (ה) רש"א וע"ש (ו) לים מ"ו,
 (ז) נערך שך א ע"ש לפיטו
 (ח) למא' ק"ן (י) אומן נה.
 עיני' (י) י"ל ולתפוס.
 רש"א (י) אולי י"ל שלא הלך

גליון הש"ס
 גמ' אמר רבא הלכה
 ברשב"ג עיין ב"ב דף קלג
 ע"ב כרשב"ג ד"ה מ"ש:

הגהות הב"ח
 (א) נגמרא וא"י אבא
 אחרים: (ב) שם כפיסקא
 המיני ייני בקרון או
 בספינה כו' המניח
 עובד כוכבים בחנותו
 בו וז"ל וכו' וכו' וכו' לי
 כ"ל וז"ל וכו' וכו' וכו':
 (ג) שם והלא שחורמו ניכר
 כ"ל וכן ככל העמוד:
 (ד) שם היה אוכל עמו
 על השולחן והיה וכו'
 ולקח על הדולבקי והניחו
 וז"ל: (ה) רש"י ד"ה בין
 מלמטה וכו' ש"מלמטה
 ממרת העובד כוכבים:
 (ו) ד"ה מהו וכו' דרבי
 שמעון הוא הוא:
 (ז) תוס' ד"ה האלדנא
 דקיס לן כ"י אליעזר דלא
 חייב ליופסא וק"ל
 כרשב"ג כ"ל וכו' וכו'
 ופרש"י נמחק: (ח) מ"ד
 קל יומר לפשות משתומא
 שיש בו טורח:

לעזי רש"י
 סלד"י
 לר"ח

לעזי רש"י
 סלד"י
 לר"ח

לעזי רש"י
 סלד"י
 לר"ח

כבא להם דרך עקלתון. כשבעל הבית יכול לנצל דרך עקלתון למיתת
 השמא אמי: דאי סנא עובד כוכבים. עובד כוכבים שהיה מעביד כדי יין:
 ועובד מאי דבעי. ואפי' לא הודיעו שהפליג ליחסר: מחלוקת בשל
 סיד. במגופה של סיד שהיא לבנה הוא דחיישי רבנן לשמומא

דכיון דלבן הוא לא מיינכר בין חדש
 לישן: אבל של טיט. שהוא חור
 בתמלתו ואע"פ שהוא גנוב אזור
 מלבין עד יום או יומים דברי הכל
 לא חיישין לשמומא דמינכר שמימת
 החור (א) כשאלר המגופה ואינו אסור עד
 שישהא כדי שיפתח ויגוף מגופה
 חדשה ומגונו: והלא שמומא ניכר.
 אם היה נוקב חור הרי הוא ניכר:
 בין מלמעלה. שזה חדש והמגופה
 ישנה: בין מלמטה. כשיפתח ישראל
 את המגופה יראה ממחיתה אותה
 סתימה לפי שלמעלה (ב) מירח העובד
 כוכבים והשווה סתומו אבל למטה לא
 יכול למרח ויכר: אלא אי אמר
 בשל סיד. קאמרי רבנן הא לא ידע
 סתומו מלמעלה והיכי קמיני בין
 מלמעלה בין מלמטה: דחליט. מתמלא
 הנקב מלמטה כלמעלה. חליט סלד"י
 זלע"ו: פשיטא. דתנא סתם לן
 כותמיה ורבא מתני' אמא לאשמעיני:
 מהו דסימא. הא כבא דהיה אוכל
 עמו על השולחן סיפא דמילתיה
 דרבנן שמעון (ו) והוא קמיני לה והכי
 קמיני מתני' רבן שמעון אומר כדי
 שיפתח ויגוף ומיגוב היה אוכל עמו
 כו' ולא סתמא היא קמ"ל רבא
 דסתמא היא: והספא דקבעיני
 הלכא כרבנן שמעון דלא חייש
 לשמומא. לנקיפת חור שהוא כבא
 טורח משום דמינכר ולפתיחת הבית
 כולה נמי דחייש לה רבן שמעון לא
 קיימא לן כותמיה דהאי יופסא לטירחא
 הוא ואנן קבעיני באין מעמידין
 (ועל דף ג'א) הלכה כר' אליעזר דלא
 חייש ליופסא דחומס אחד האלדנא
 אמאי לא מותבינן חביות סתומות
 צד עובדי כוכבים: משום שייכא.
 נקב דק מאד שהוא במגופת חבית
 להיות ריח היין יוצא ויש לחוש שמא
 יקדח שם (ז) בזמקת ויעווס מן היין:
 יצא

מותרת ביד עובדי כוכבים משום שייכא אמר רבא זונה עוברת
 כוכבים וישראל מסובין אצלה חמרא שרי נהו דתקף להו יצרא דעבירה
 יצרא

היה אובד עמו ע"ה השולחן כו'. מימה דע"כ מיירי כבא הודיעו שמפליג
 מדשרי על הדולבקי וא"כ כי א"ל נמי הו' מווג ושותה אמאי
 אסור וי"ל דמ"מ כיון שהחוק ידו למווג ולשתות לא מיתתה כלל
 וכן על השולחן מהאי טעמא אסור וכן כפיסא דקמיני חביות סתומות
 כדי (א) שיפתח וישמוס ויסתמו ויגוב

אסורות ואמר דנתפס עליו כנגב על
 היוף ושלר לקמן (דף ע.) דנתפס
 עליו כנגב מותר מ"מ הכא שאני שא"ל
 הו' מווג ושותה ולכן לא מיתתה כל
 כך כיון שהחוק ידו למווג ולשתות:
 רבן שמעון בן גמליאל הוא דא
 ידע מאי קאמרי רבנן. וא"מ
 ולימא ר' יוחנן דפליגי בשל (י) סלד"י וז"ל
 טיט יהא רש"ג כמשמעו וי"ל דגמרי'
 גמרי ליה הכי: והאידנא דקיס
 לן בר' אליעזר (י) ולא הייש ליופסא.
 ופרש"י כרשב"ג דלא חייש לשמומא
 מחיוביה לריבי הא דקיס לן כרבי
 אליעזר וקיס לן כרשב"ג דאי ק"ל
 כר' אליעזר לנד ולא כרשב"ג ה"א
 דנהי דלא חיישין ליופסא דהיינו שסיר
 כל המגופה ויעשה אחרת תחתיה כו'
 אליעזר דאמר לא טרח ומזיף מ"מ
 איכא למיחש לשמומא דליכא זיופסא
 ואי ק"ל כרשב"ג לנד ה"א דנהי דלא
 חיישין לשמומא מ"מ איכא למיחש
 ליופסא שסיר כל המגופה ויעשה
 אחרת תחתיה שזהו קל יותר לעשות
 (י) מסתימה שאין צו טורח והלכן נקט
 מחיוביה כרשב"ג וכו' אליעזר:
 מאי טעמא לא מותבינן חמרא
 משום שייכא. רש"י גרים
 שייכא צד"ק משום דהיין נמשך ויולא
 דרך שם וצערון (ג) גרים שינא צב"ת
 על שם כבא קטנה סתומין (א) אומר
 כבו כמו ששם דכשורא (פטה"ד דף
 ז:) והוא נקב קטן שעושין להריח
 ריח היין דרך שם וקורין לו שתיאל'ל
 ומכאן משמע דמגופת חבית לנד הו'
 חומס אחד מדקאמר דוקא משום
 שייכא לא מותבינן חמרא צד עובדי
 כוכבים ש"מ דהו' חומס אחד סמימת
 החבית כמו שהיא מגופה נטיט וכן
 משמע לעיל בסוגיא דאין מעמידין
 (דף ג'א) דקאמר אגנא אפומא דחביתא
 שריקא וחמימא הו' חומס בתוך חומס
 משמע הא שריקא לחוד הו' חומס
 אחד אבל רבינו יצחק בן יהודה שלא
 לרש"י דוקא לחביות שלהם שהיו של
 חרס כג' בחומס אחד שעל פי החבית
 אבל לחביות שלנו שחם מנסרים

מחזירים זה לזה אף כי יש חומס אחד על פי החבית מכל מקום יש לחוש שמא יתחזר העובד כוכבים חודו של סכין בין הנסרין או
 בין השוליים או אפי' באמצע הנסר עצמו ולהוציא היין דרך שם (א) ולתמוז הבוס נגד הנקב ומייהו נראה לר"י שאין לחלק בין החביות
 שלנו לחביות שלהם שהרי לא מצינו שהקפיד התלמוד אפילו מאן דחייש לשמומא לא חייש אלא לנקיפת המגופת החביות אבל לנקיפת
 דדופני החביות לא חיישין וליכא למימר דהיינו דוקא במגופה שהיתה של טיט היה יכול לעשות הנקב אבל לא בשל חרס דהא
 מגופה איירי במגופה של חרס אלא ודאי היינו טעמא דלא חיישין לקולקול לדופני החביות ה"ה חביות שלנו מותר לשלוח מן החומס
 אחד על פי החבית ודוקא כשחחר ורואהו ומכיר את החומס אבל אם שלחו לחצירו והוא אינו חוזר ורואהו לר"ח חומס בתוך
 חומס ומייהו אי שולח כתב ידו והודיע לחצירו ענין החומס סגי בך כמו בהכרת החומס דהעובד כוכבים מרתת מכתב כאליו
 היה הוא חוזר ורואהו וכן משמע לעיל ואע"ג דקיס לן כרבי אליעזר דסגי בחומס אחד מ"מ בעינן הכרת חומס משום
 דקשיא לן דרב אדרב כדפי' לעיל פ' אין מעמידין (ס. ד"ה דאמר) וכן משמע נמי בצרייתא דקמיני פ' אין מעמידין (ס. ד' השולחן
 יין צד כותי ושל ציר ושל מוריים צד עובד כוכבים אם מכיר חותמו וסתמו מותר ואם לאו אסור אלמא בעינן הכרת חומס ואע"ג
 דר"ת מוקי לה לעיל כרבנן מדלא נקט יין גבי עובד כוכבים כדפי' מ"מ מדרבנן צדיר ומוריים נשמע לר' אליעזר צדיר והא ציר
 ומוריים לרבנן קמיני כהך צרייתא דסגי בחומס אחד ואפי' צדיר הכרת חומס ה"ה נמי יין לרבי אליעזר דאע"ג דסגי בחומס אחד
 מ"מ בעינן הכרת חומס ועוד יש ליישב הצרייתא כרבי אליעזר כרבי אביי דלפי' רש"י הלכך שמעינן מניה דאף לר' אליעזר בעינן הכרת
 חומס מיהו מדקאמר הכא בשמעין דקיימא לן כרבי אליעזר דלא חייש ליופסא כלל דסגי בחומס אחד
 אפילו בלא חוזר ומכירו דודאי לא טרח ומזיף כלל וגם מנהג העולם היה שצבצר לשלוח מן החומס א' בלא חוזר ומכירו ואע"ג דלרב
 ודאי בעינן הכרת חומס כדפי' פ' אין מעמידין (ס. ד"ה דאמר) דאל"כ קשה דרב אדרב מ"מ לא ק"ל כהך אלא קיס לן
 כסתמא דתלמודא דשמעתין וכדפרישית וצרייתא דלעיל נמי דל"ר ומוריים שהבאחי יש ליישב דלא אסרה הצרייתא אפילו בלא הכרת
 חומס דהא דקמיני צרייתא אס' מכיר חותמו וסתמו מותר ואם לאו אסור אינו רואה לומר אם לאו אפי' הישראל ראשון
 להכירו ולסור אלא הי"ק ואם לאו שהלך לראותו ולא הבין שהוא כהך אפי' ששאו או שבה הי"ך חתמו ואינו יודע אם הוא כמו
 שחתמו אם לאו אסור ואם הוא גרוע עפי' מאילו לא הלך כלל לראותו שהרי עתה שראוהו ואינו מבחין אם הוא כמו ששאו יש
 הוכחה קצת שזיפו העובד כוכבים אבל ודאי אם לא הלך ואינו רואהו כלל הישראל ראשון אחרי שחתמו אלא שהישראל שני מצאו

השובר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

ע

עין משפט
גר מצוה

יבא דין נכך לא תקף להו. לנכוכי: כפרייהו גריא. לשנקה
להו לנכוכי: דלהדי ביעטא שרי. אף בשמיה דמירמת ולא נגע:
דבאי גיסא ובאי גיסא אסור. אף בהגאה, וכשאין נתפס על כניסתו
כנגד עסקינן שהיה לו חלק ביון דאי

יצרא דיון נכך לא תקף להו יזונה ישראלית
ועובדי כוכבים מסובין חמרא אסור מ"ט הואיל
וויליה עלייהו בתרייהו גריא והוא ביתא דהוה
יתיב ביה חמרא דישאל על עובד כוכבים
אחדה לדשא באפיה והוה ביעטא בדשא
אישתכח עובד כוכבים דקאי ביני דני אמר
רבא כל דלהדי ביעטא שרי דהאי גיסא
והאי גיסא אסור ההוא חמרא דישאל דהוה
יתיב בביתא דהוה דייר ישראל בעליונה
ועובד כוכבים בתחונה שמעו קל תגרא
נפקי קדים אמר רבא חמרא שרי מימר אמר
כי היכי דקדים אתאי אנא קדים ואתא ישראל
ויתיב בעליונה וקא חזי לי (א) ההוא אושפיזא
דהוה יתיב ביה חמרא דישאל אישתכח
עובד כוכבים דהוה יתיב בי דני (ב) אמר רבא
יאם נתפס עליו כנגב שרי ואי לא אסיר
ההוא ביתא דהוה יתיב ביה חמרא אישתכח
עובד כוכבים דהוה קאים בי דני אמר רבא
יא אי את ליה לאישתמוטי חמרא אסיר ואי
לא חמרא שרי מיתבי נגעל הפונדק או
שאמר לו שמור אסור מאי לאו אע"ג דלית
ליה לאישתמוטי לא בדאית ליה לאישתמוטי
ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוה יתיב וקא
שחו חמרא שמע ישראל קל צלויי בי
כנישתא קם ואול אמר רבא חמרא והדר
מימר אמר השתא מדכר ליה לחמריה והדר
אתי ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוה
יתיבי בארבא שמע ישראל קל שיפורי
דבי שימשי נפק ואול אמר רבא חמרא
שרי מימר אמר השתא מדכר ליה לחמריה
והדר אתי ואי משום שבתא האמר (ג) רבא
(אמר) לי איסור גיורא כי היוגן בארמיותן
הארמיון יהודאי לא מנטרי שבתא דאי
מנטרי שבתא כמה כיס קא משתכחי בשוקא
(ו) ולא ידענא דסבירא לן כרבי יצחק (ד) דא"ר
יצחק המוצא כוס בשבת מוליכו פחות
פחות מ'ד' אמות ההוא אריא דהוה נהים
במעצרתא שמע עובד כוכבים משא ביני
דני אמר רבא חמרא שרי מימר אמר כי
היכי דמישינא אנא אימשינא נמי ישראל
אחוריי וקא חזי לי הנהו גבבי דסלקי
לפומבדיתא ופתחו חביתא טובא אמר רבא
חמרא שרי (מ"ט) כ"ז רובא גבבי ישראל
נינהו הוה עובדא בנהרדעי ואמר שמואל
חמרא שרי כמאן כרבי אליעזר דאמר ספק
ביאה טהור (נ) דתנן הנכנס לבקעה בימות
הגשמים וטומאה בשדה פלונית ואמר
הלכתי במקום הלז ואיני יודע אם נכנסתי

א ע"א א מ"י פ"י"ג מה"ל
מאלכות אסורות
הגבה כי טוש"ע י"ד ס"י
קבט טע"ף י"ד:
ב ב מ"י שם ה"ל לא סמג
לארין קמח טוש"ע י"ד
ס"י קבט טע"ג:
ג א מ"י שם ה"ל ב
סמג שם טוש"ע י"ד
ס"י קבט טע"ז:
ד א מ"י שם ה"ל
ב סמג שם טוש"ע
י"ד ס"י קבט טע"ף ד
טוש"ע י"ד ס"י קבט טע"ף ה
זבאה:
ז א מ"י שם ה"ל יע
סמג שם טוש"ע י"ד
ס"י קבט טע"ף ז:
ח א מ"י שם ה"ל סע"ף
י:
ט א מ"י פ"י"ג מה"ל
מאלכות אסורות
הגבה כי סמג לארין ס"י
טוש"ע י"ד ס"י קבט טע"ף
י:
י א ב מ"י שם ה"ל טו
טוש"ע שם סע"ף יא:

ואת דגרסי הוו צייניי דשטא חורין
וסדקיין וקביעין. ונקטעו[שמתי] ורגומו
ובזעהו: **ישראל בעליונה ועובד כוכבים
במחטונה.** ויין בתחונה ישראל
רואהו למלמלה: שרי. כל שרי דהכא
שרי אף בשמיה דהא לא נגע קלמרינן
וכל אסיר דהכא אף בהגאה וכולהו
הלכתא כרבא: אי אית ליה לאישתמוטי.
ולומר לך נכנסתא סמכא דעמיה
ולא מירמת דבי על לך ביעטא מעקרא
אדעתא לנכוכי על וסבר אי משכחו
לי אשתמיטנא. ואע"ג דבנגע היין
לית ליה לאשתמוטי אסור דאי לאו
לנכוכי על למה ליה דעילי ולא דמי
למניח עובד כוכבים בחנותו [נסת]. דהתם
דליון דברשות עילי וידעין למאי עילי
כל זמן שלה הודיעו שמשפליג מותר
דסבר אי נגעלא השתא אתי וסוי לי:
ואי לית ליה לאישתמוטי שרי (א) וכיון
דבזול הוא על כניסתו מירמת ולא
נגע: **נגעל הפונדק.** ונמיחיד עובד
כוכבים עט היין אף שאמר ישראל
לעובד כוכבים שמור עמוד מנחון
ושמור: אסור. דחיישין דלמא על
כיון דל"ל שמור סמכא דעמיה דמשפליג
מיינה: **סיפורא דבי שימשי.** של ערב
שבת שהיו חוקיין להבדיל בין קדש
לחול: **ואי משום כפתא.** וא"ל דסמכא
דעמיה דעובד כוכבים משום דלא אתי
ישראל בשבתא האמר לי איסור
גיורא כו': פחות פחות מ'ד' אמות.
ועומד לפוש וליכא עקירה מתחילת ד'
לסוף ארבע: טעם. נתמנהל: ספק
ביאה. דלא ידעין עובד כוכבים אף
על אי לא על טהור ומשום הכי שרי
דשני לן ספק ביאה מציאה ודאי וספק
נגע: בקעה. שדות הרבה זו אלל
זו צימות הגשמים שזרועה היא ואין
שאלת מן השדות ואין אנו יודעין איזו
היא: הלכתי במקום הלז. דנקעה
זו: ספק מגע טמא. דלומר נכנסתי
לשדה שהטומאה בה ואיני יודע אם
נגעתי בטומאה אם לאו: כיון דליכא
דפסחי חביות לשום ממונא. וכיון דחזו
דחמרא הוא פרזי דבגניבותיהו
טרידי ולא מנסכי: הוה ספק ספקא.
ספק ישראל ספק עובד כוכבים ואת"ל
עובד כוכבים ספק נגע ספק לא נגע
ובהא אפילו כבנן מודו וכי פליגי רבנן
עליה דר"א היכי דמליא שדה
טומאה דאי על לה לא אפשר
דלא האהיל דליכא אלל חד ספק:
רבימא

הגהות הב"ח

(א) גמ' ההוא אושפיזא.
ב"ב ע"ל ס"פ ר"י איתא
עובדא כי הוה ההוא כרבא
דכין דברשות עילי וידעין למאי עילי
(ב) ר"ש ד"ה ויא לית
וכי דכיון דנהיל:
(ג) תוס' ד"ה (ב"ב)
הקודם מלי עטמא ורי
מיה נראה דהיינו כלי
וחינת או נמחק: (ד) ד"ה
שטע ורי שמשפליג דמי
רבדלא אמר לו הוה
מודו ושוחה אי גמי
שאפילו על הישחון
מותר והבא מייירי שכל
א' שוחה מייירי ה"ה:

מוסף רש"י

אם נתפס עליו כנגב.
אם עובד כוכבים חלש הוא
יש איתא שפני העיר
עליו ולא יתלוצחו נגע
נתפס עליו כנגב שרי.
בשמיא ואל לאו אסיר אף
כשהוא דודאי נגע ועידי
א"א. הבכנס לבקעה.
הרבה שדות הסמוכים יחד
קרי בקעה (פסחים י').
בימות הגשמים. הוה
דקעה רשות
לעומאה מפני שכבר נמס
הערב ואין רשות לכל אדם
ליכנס לה. וק"ל ספק
טומאה ברשות היחיד
ספקי טמא (טו). בשדה
כלומר בלחם
השדות ידועין אלו בלחי
הא וכל שדה ושדה
מתחייבת ברמיה (טו).
במקום הלז. דנקעה זו
(טו). ספק ביאה טהור.
ר"א לא חשיב ליה ספק
טומאה אלא כנגב לשדה
אבל אינו יודע אם האהיל
אם לא. אבל השתא הוה ליה
ספק ספקא (טו) ה"ל
דמספקא ליה אם נכנס
לחמה שדה, ואם נתמס
לומר נכנס ספק אם לא נגע
מקום טומאה אם לאו
וספק ספקא הוה וטהור:
אלל ה"ל דליכא אלל ספק
מגע, דפשיטא ליה דנכנס
בשוחה שדה אלל ספק
אם נגע בקבר אם לאו.
חד ספקא הוה טמא
(ד"ה ש"ב ב"ב ו'ה).

לאותה שדה אם לא נכנסתי
לא שאני התם כיון דאיכא

בו יין ופתחו רחבה קל הוא ליגע בהם ורגילות ליגע בהן דרך מתעסק לא: **שמעו ישראל** ק"ל
דמתנן במתני' ורבא קמ"ל דקל לזוי כלל הודיעו שמשפליג דמי' (א) אי נמי שאפי' על השולחן מותר ובללא אמר לו הוה מוגר וטומאה:
פתחו הביאת טובא. הכא לאו

ההיא

ההיא